

Indvandring er afgørende for dansk beskæftigelsesvækst

ANALYSE

Antallet af lønmodtagere med dansk oprindelse ligger i 2022 på samme niveau som i 2008. Ikke desto mindre er beskæftigelsen steget med over 214.000 lønmodtagere i Danmark. Indvandrere står for 79 pct. af denne stigning.

Indvandring er afgørende for dansk beskæftigelsesvækst

Dato: 20. oktober 2022

Kombinationen af høj beskæftigelse og høj produktivitet er afgørende for værdiskabelsen og velstanden i Danmark. Det giver derfor udfordringer, når udviklingen i den danske arbejdsstyrke bliver påvirket af en aldrende befolkning og tilbagetrækning blandt store årgange. På trods af løbende arbejdsmarkedsreformer over de seneste årtier viser denne analyse, at lønmodtagerne med dansk oprindelse er faldet svagt siden 2008. Når vi alligevel har oplevet en stigning i antallet af lønmodtagere i beskæftigelse på 8 pct., så skyldes det primært indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Lønmodtagerbeskæftigelsen er steget med 214.338 siden 1. kvartal 2008.
- Indvandrere fra vestlige og ikke-vestlige lande står med hhv. 91.533 og 77.120 ekstra lønmodtagere for 79 pct. af stigningen i de seneste 14 år.
- Antallet af lønmodtagere med dansk oprindelse er faldet svagt med 2.911 personer, og andelen af lønmodtagerne er reduceret fra 90,5 pct. i 2008 til 83,7 pct. i 2022.

Indvandre-
res andel af
stigning i an-
tal lønmod-
tagere siden
2008:

79 pct.

Der er flere lønmodtagere i Danmark end tidligere

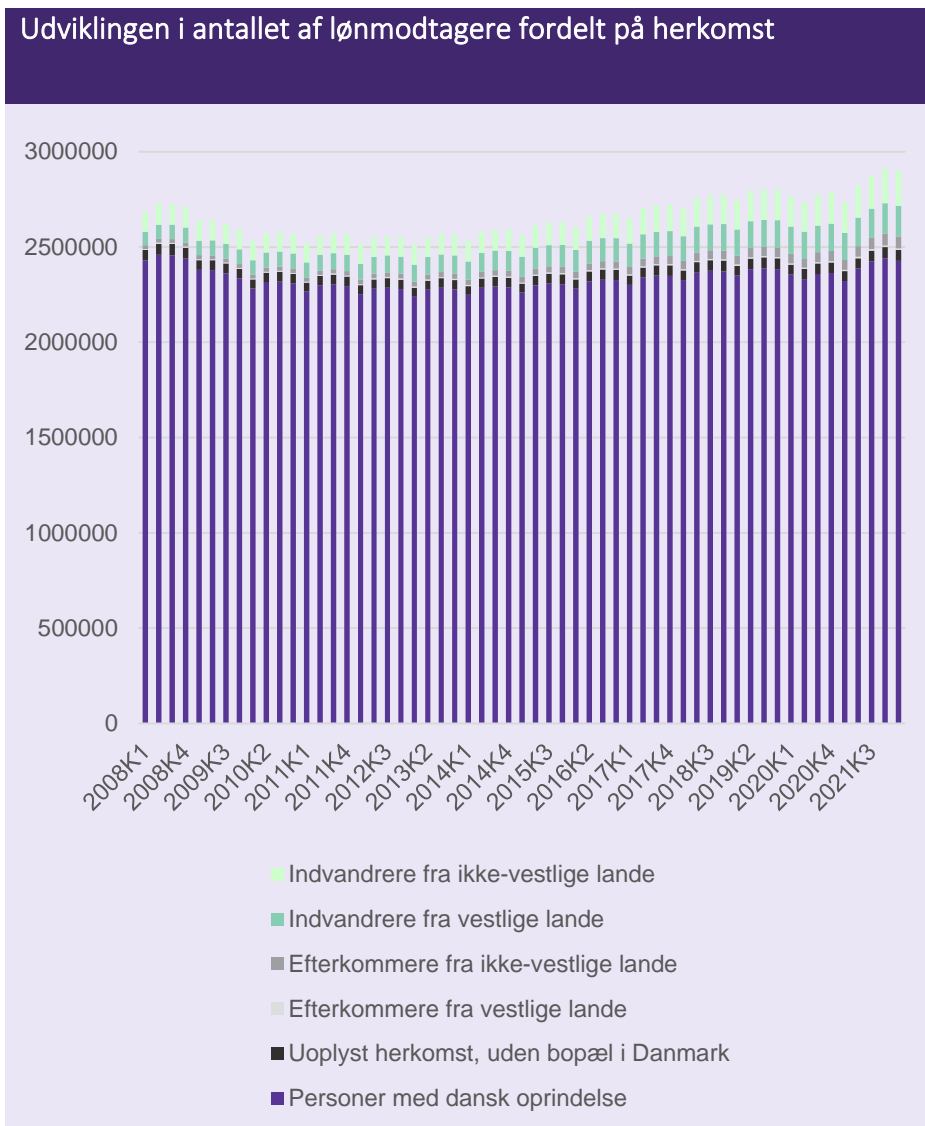
Siden 2008 har Danmark været igennem både en finanskrisen og en coronakrise. Situationen i starten af 2022 er dog en meget kraftig højkonjunktur med et beskæftigelsesniveau langt over det strukturelle niveau. Dermed er 1. kvartal 2022 sammenlignelig med 1. kvartal 2008, hvor Danmark også stod på toppen af en højkonjunktur. I denne periode er antallet af lønmodtagere i Danmark steget med 214.338.

Lønmodtagere med dansk oprindelse udgør en stor andel af det samlede antal lønmodtagere. Efter en nedgang i lønmodtagerbeskæftigelsen frem mod 2013 til ca. 2.242.000 med dansk oprindelse er beskæftigelsen steget med 185.000 til ca. 2.427.000 i første kvartal 2022. Dermed lander de aktuelle tal for lønmodtagerbeskæftigelsen med dansk oprindelse næsten på samme niveau som i 2008, jf. figur 1.

Det betyder, at stigningen i antallet af lønmodtagere siden 2008 på i alt 8 pct. ikke kan tilskrives en vækst blandt personer med dansk herkomst. Selvom der er gennemført en række politiske aftaler, der styrker den strukturelle beskæftigelse, så kan vi konstatere at blandt andet ændringer i demografien mod en aldrende befolkning samt længere uddannelsesforløb blandt unge har ført til et svagt fald i antallet af lønmodtagere i løbet af de seneste 14 år.

Stigningen i antallet af lønmodtagere i perioden kommer dermed alene fra arbejdskraft med udenlandsk oprindelse. Som en konsekvens af dette udgør personer med dansk herkomst en stadig lavere andel af beskæftigelsen. Lønmodtagerne med udenlandsk oprindelse udgør i 1. kvartal 2022 i alt 473.202 personer, hvilket svarer til 16,3 pct. af lønmodtagerne. I 1. kvartal 2008 var andelen på 9,5 pct.

16,3 pct. af lønmodtagere har anden herkomst i 2022 mod 9,5 pct. i 2008.

Kilde: DST-LBESK62

Figur 1

Stigningen i antallet af lønmodtagere kommer fra udenlandsk arbejdskraft

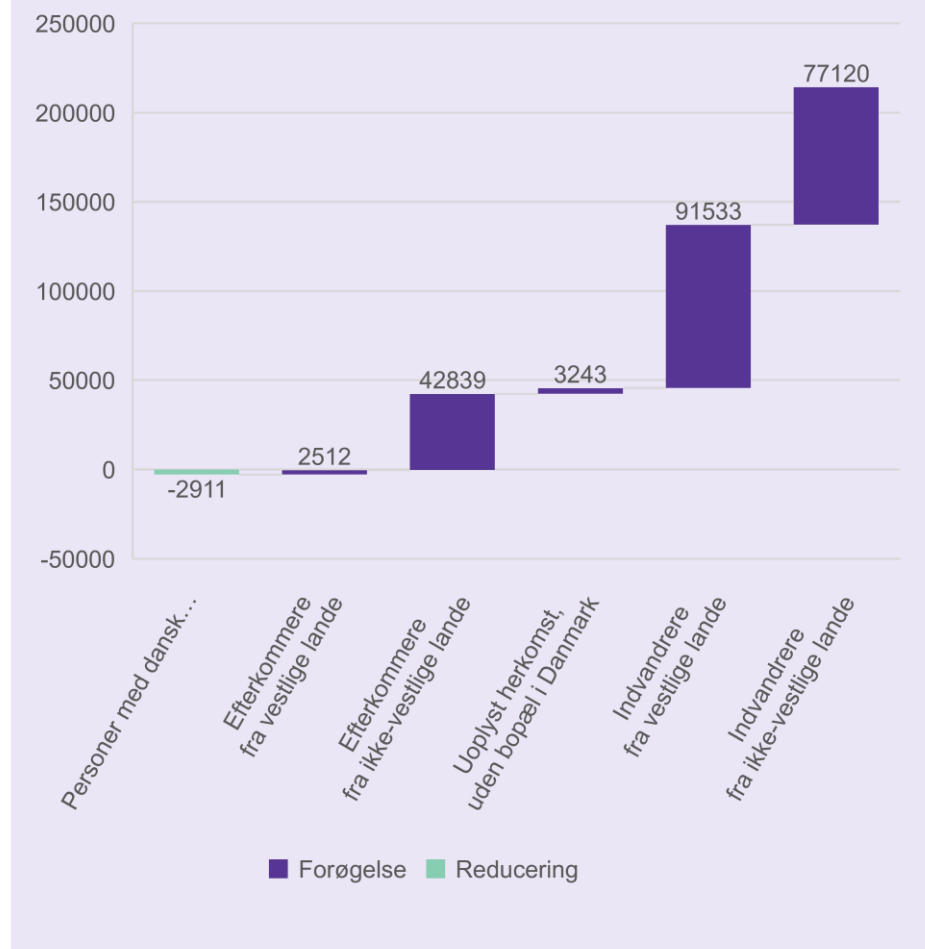
Antallet af lønmodtagere med dansk oprindelse er faldet svagt med 2.911 personer over hele perioden fra 1. kvartal 2008 til 1. kvartal 2022.

Til gengæld er antallet af indvandrere med lønmodtagerbeskæftigelse i Danmark fra vestlige og ikke-vestlige lande steget med hhv. 91.533 og 77.120 personer, jf. figur 2. Det svarer til hhv. 43 pct. og 36 pct. af den samlede stigning i lønmodtagerbeskæftigelsen i perioden. Indvandrere står dermed for 79 pct. af stigningen i lønmodtagerbeskæftigelsen i de seneste 14 år. Derfor har indvandrerne været helt afgørende for den positive udvikling i beskæftigelsen og for at modvirke flaskehalse på det

danske arbejdsmarked. Tilstrømningen har modvirket mangel på arbejdskraft i både private virksomheder og i den offentlige sektor.

Antallet af lønmodtagere er steget med 214.338 på 14 år.

Akkumuleret udvikling i antal lønmodtagere fordelt på herkomst i perioden 2008 K1-2022 K1

Kilde: DST-LBESK62

Figur 2

Efterkommere fra ikke-vestlige lande står for 20 pct. af stigningen i lønmodtagerbeskæftigelsen siden 2008. Denne udvikling skal blandt andet ses i lyset af et stigende antal i denne befolkningsgruppe.

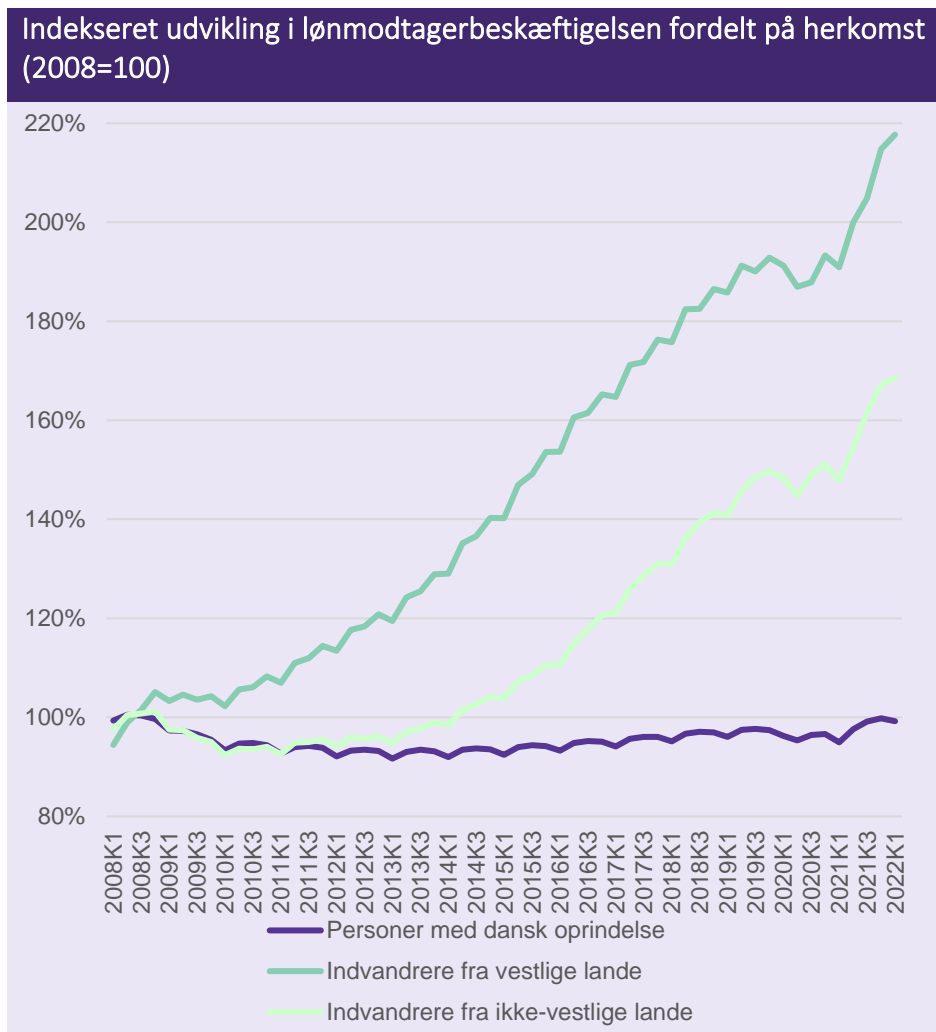
Lønmodtagerbeskæftigelsen er på sit højeste for alle undtagen lønmodtagere med dansk oprindelse

Figur 3 viser, at lønmodtagerbeskæftigelsen for personer med dansk oprindelse - som den eneste gruppe - er i stilstand, når man sammenligner med 2008.

Indvandrere fra vestlige lande er samlet steget med 118 pct. siden 2008. Også antallet af lønmodtagere fra ikke-vestlige lande er forøget kraftigt; nemlig med 69 pct.

For begge grupper viser figur 3, at de spor, som coronanedlukningerne satte i beskæftigelsen, er blevet neutraliseret. I starten af 2022 er beskæftigelsen for indvandrergupperne tilbage på trenden fra før verden blev ramt af Corona. Coronakrisen ser derfor ikke ud til at have påvirket beskæftigelsen fra indvandrere strukturelt.

Stilstand i antallet af lønmodtagere med dansk oprindelse

Anm.: Indeks 100 er et gennemsnit af de fire kvartaler i 2008

Kilde: DST-LBESK62

Figur 3

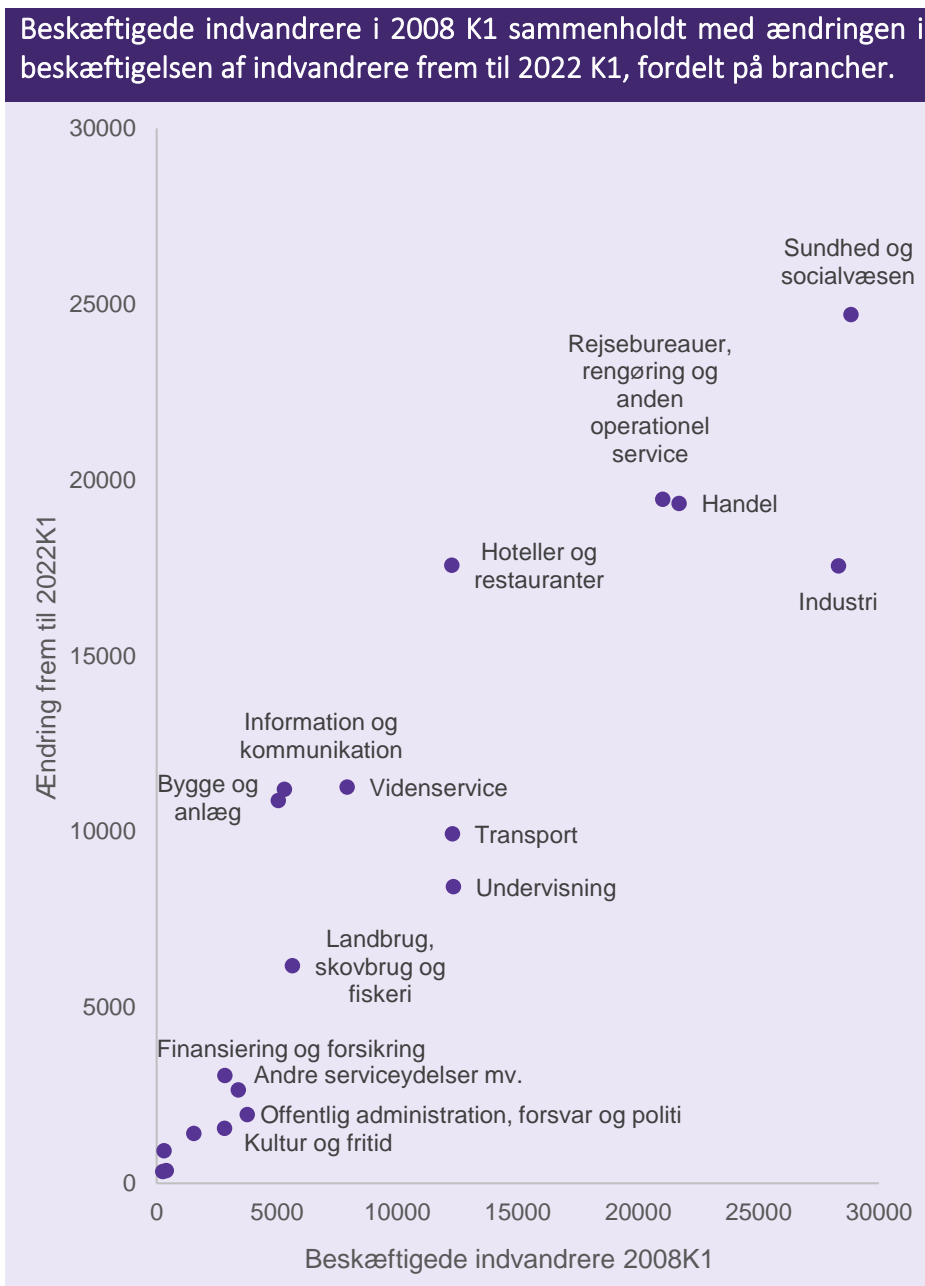
Indvandrerne fordeler sig forskelligt på brancherne

Indvandrerne fordeler sig ikke ligeligt blandt brancherne. Det er hovedsageligt de brancher, som i 2008 havde mange indvandrere ansat, der har haft den største stigning i antallet af indvandrere, jf. figur 4.

Figuren viser dog også, at nogle brancher har øget antallet af indvandrere meget kraftigt i de seneste år. For Bygge og anlæg er der tale om en stigning på 215 pct. Information og kommunikation har øget antallet af indvandrere med 211 pct., og hoteller og restauranter har haft en stigning på 143 pct.

Omvendt er stigningen i indvandrerbeskæftigelse for industri 'kun' på 62 pct. Og for undervisning; kultur og fritid samt offentlig administration, forsvar og politi taler vi om stigninger på hhv. 68 pct., 56 pct. og 52 pct.

Den gennemsnitlige procentvise stigning er 115 pct. på tværs af brancher

Kilde: DST-LBESK46

Figur 4

Anm.: Brancherne: Råstofindvinding, Energiforsyning, Vandforsyning og renovation og Andre serviceydelser mv. fremgår kun ved punkter. Dette er gjort for overskueligheden af figuren.

En del af årsagen, til at nogle brancher har forholdsvis mange indvandrere ansat (både i 2008 og i 2022), er, at brancherne ikke fylder lige meget i dansk økonomi. Der er dog også væsentlige forskelle i hvor stor en andel indvandrere udgør af de ansatte i branchen. Her ligger landbrug, skovbrug og fiskeri sammen med hoteller og restauranter samt Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service i toppen. Brancherne med lavest andel indvandrere er derimod offentlig administration, forsvar og politi, vandforsyning og renovation samt finansiering og forsikring.

Konklusion og politikforslag

Danmark er en lille, åben økonomi. Vi er afhængige af viden, kapital, råvarer og halvfabrikata fra udlandet. Danmark er også afhængig af udenlandsk arbejdskraft – endda i stigende grad.

Ud af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse har blot 83,7 pct. en dansk oprindelse i 1. kvartal 2022. For 14 år siden var andelen 90,5 pct. Siden starten af 2008 er antallet af beskæftigede lønmodtagere steget med over 214.000 personer, og 79 pct. af denne stigning står indvandrere fra vestlige og ikke-vestlige lande for. Disse indvandrere har modvirket flaskehalse på det danske arbejdsmarked, og de har bidraget til produktionen i både private virksomheder og den offentlige sektor. Danmark kunne ikke have præsteret den samme værdiskabelse uden disse indvandrere i beskæftigelse. Det understreger behovet at understøtte og videreudvikle mulighederne for at udlændinge kan bidrage til det danske arbejdsmarked og skabe værdifulde produkter i Danmark.

SMVdanmark foreslår blandt andet:

- At beløbsgrænsen sænkes
- At positivlisten udvides til bl.a. at omfatte chauffører
- At fleksibiliteten i ordningerne øges, så
  - o Virksomheder kan ansætte udlændinge på mindre end fuld tid på ordentlige vilkår
  - o Mulighederne for "Working holidays" og vilkårene for ansættelse af udenlandske studerende i Danmark forbedres
  - o Virksomheder i eventbranchen og andre med behov for sæsonbetonet arbejde kan benytte ordningerne.
- At myndighederne bruger de positive erfaringer fra tilgangen til Ukraine-flygtningene samt de negative erfaringer med bureaukratiske benspænd for arbejdsmarkedsintegration til at fjerne barrierer for ansættelse.

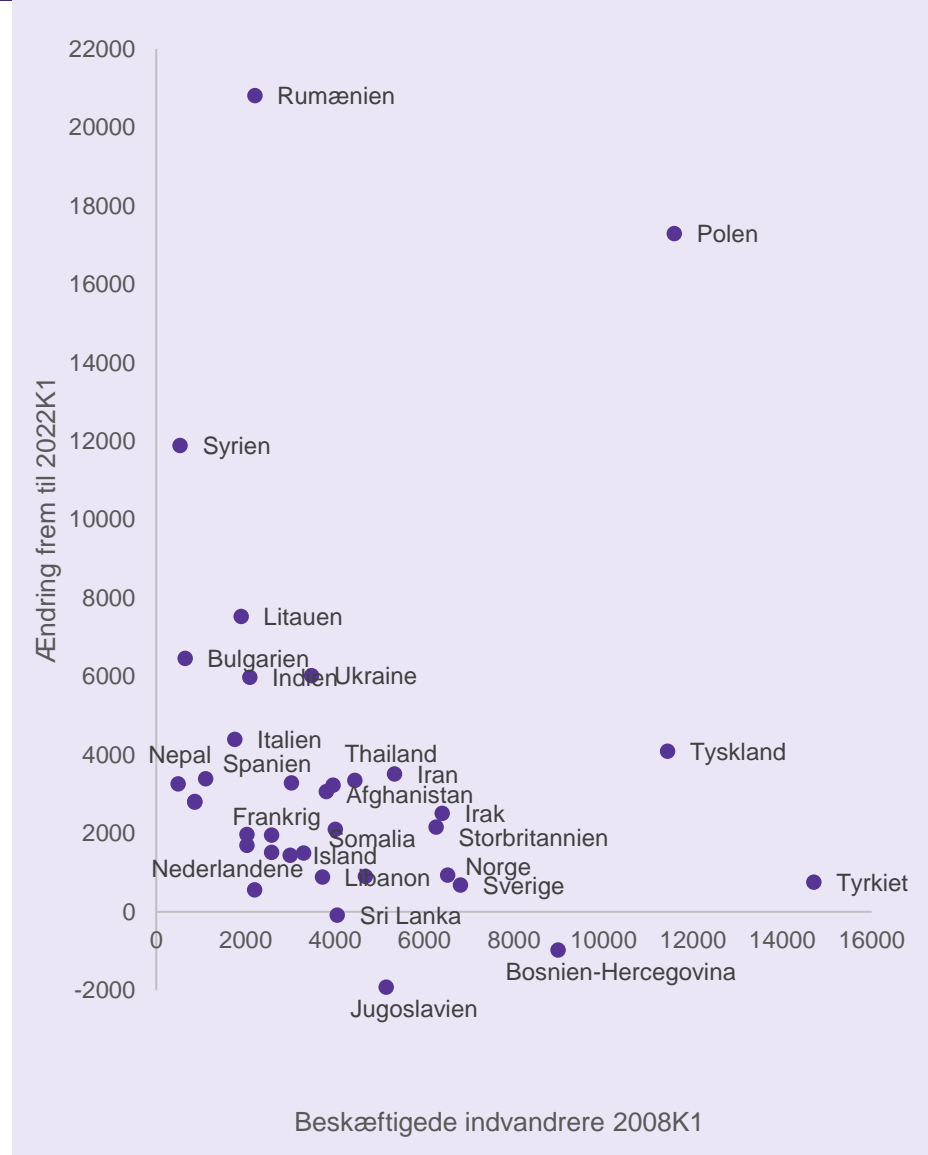
Kontakt

Cheføkonom og analysechef Martin Kyed, tlf. 25 15 78 31, kyed@SMV-danmark.dk.

SMVdanmark, oktober 2022

Bilag

Beskæftigede indvandrere i 2008 K1 sammenholdt med ændringen i beskæftigelsen af indvandrere frem til 2022 K1, fordelt på oprindelsesland.

Kilde: DST-LBESK46

Figur 4

Anm.: Landene: Kina, Rusland, Ungarn, Vietnam, USA, Letland, Filippinerne, Marokko og Pakistan fremgår kun ved punkter. Dette er gjort for overskueligheden af figuren.